

Čekání na paradigma o Weligradu.

Jan Galatík

Na těchto stránkách jsem zveřejnil argumenty pro novou možnost místa ústředí moci nejstarších slovanských státních útvarů na Moravě. Rekonstrukcí popisu cesty perských kupců na trhy Svatoplukova města, pátráním po orientačních bodech jejich cestopisu i místě cíle metodou amatérské letecké archeologické prospekce, jsme navrhli možné místo sídelního města v propasti vyvýšeniny Náklo u Milotic. Terénním průzkumem míst nalezených objektů a pátráním po etymologii místních názvů, znaků a zajímavých artefaktů jsme navrhli také kultovní místo, ležící na ložisku uhlovodíků. Výrony metanu a nafty tu vytvořily zajímavé kuželovité útvary, geologicky zvané bahenní sopky. Jejich tvar i projevy erupcí se pravděpodobně projevily v místních názvech, erbech i legendách zachovaných v místních pověstech i kronikách. Navrhli jsme několik míst, hodných archeologického průzkumu. Zejména možný katedrální chrám, místo posledního odpočinku prvního arcibiskupa Slovanů, sv. Metoděje, místo požární destrukce věžovité stavby na výspě propasti Nákla a místo siluety stavby, která by mohla být hrobkou nejstarších panovníků. Pokusili jsme se dosáhnout archeologický průzkum těchto míst písemným jednáním i osobní prohlídkou navržených míst profesionálními archeology, zejména AÚ AV Brno, Ústvem archeologie a muzeologie MU Brno a MZM Brno. Tato jednání byla neúspěšná a přes původní přísliby provedení orientačních sond byla tato místa kategoricky z průzkumu odmítnuta. Odmítnuta byla i publikace nového doslovného překladu popisu Weligradu v díle Ibn Rusty, zejména poznatek o původním překladu, kdy bylo Velké město přeloženo mylnou vokalizací na Velkou zimu (gard místo grad) a jeho poloha hluboko pod povrchem země nahrazena kompilací popisu sauny. Přitom byla publikace tohoto překladu podmíněna potvrzením oficiálním archeologickým průzkumem. Vznikl tak „neprůstřelný“ uzavřený kruh. Domníváme se, že příčiny tohoto stavu vystihl D. Třeštík ve své známé práci „Od faktografie k dějepisu“: „*Objev T. S. Kuhna (The Structure of Scientific Revolutions), dokázal, že „pokrok“ vědy se neděje tak, jak to předpokládá jednoduchá metodologie pozitivistické vědy. Podle ní by se mělo nashromáždit takové množství nových dat, které by vedlo k novým interpretacím a nakonec k nové teorii, případně ke konkurujícím si dvěma, mezi nimiž je třeba volit, protože pravda může být přece jen jedna. Skutečnost je ale jiná. Na datech, na jejich množství, a na kvalitě záleží jen málo a zrovna tak málo záleží na jejich dílčích interpretacích. Nic se tu „nevyvíjí“ pouhým snášením fakt na stále větší hromadu. To, že stávající teorie je ve stále zřejmějším rozporu s novými daty také není rozhodující, evidentně falešné teorie mají obdivuhodnou schopnost přežít. Jsou udržovány při životě jakousi inercí vědecké komunity, jejím zažitým světovým názorem, stylem myšlení, který je v ní tradičně obvyklý, a v neposlední řadě jejím establishmentem, který ovládá finanční zdroje a instituce a má tedy přirozenou tendenci bránit se změnám, které ho přece vždy ohrožují. To je rozhodující faktor a je, jak vidno, mnohem spíše sociologické než myšlenkové povahy. Kuhn mu říká **paradigma**. „Vývoj“ se děje skokem, náhlou, revoluční změnou celku paradigmatu, ne pouze „teorie“, která je přece pouhou logickou sestavou bez časového a místního určení. Nové paradigma přitom nevychází ze starého, není nutně ani jeho popřením, natožpak vyvrácením pomocí nějakých lepších argumentů. Zvnějšku viděno to vyhlíží jakoby se vědci náhle, jaksí přes noc, bez nějakých jasných důvodů rozhodli, že budou věřit opaku toho, čemu věřili dosud.*





Ložiska železné rudy Babí lom a Červené bláto



Výrobní areál se rozkládal podél toku vyvėrájeho na vrcholu Nákla až k jeho ústí do řeky Moravy u Rohatce.



Bavorské biskupství



Moravské biskupství



Znak Velehradu k r. 880



Skalica



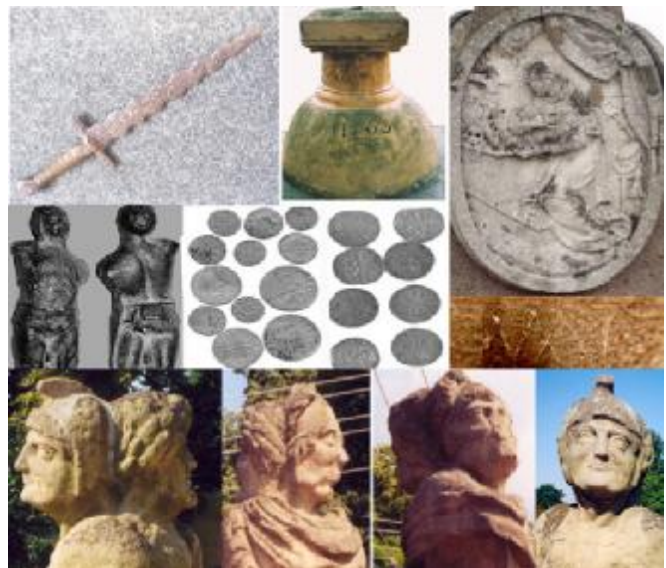
Breclav



Hohenau



Myjava



Navržené lokality místa možné katedrály u koty 218, možné hrobky Mojmirovců na ložisku uhlovodíků Sedmírohé a velký výrobní areál v prostoru Rohatec – Růdník – Ratíškovice jsou vedle místa požární destrukce na výspě propasti Nákla. Tato místa čekají na paradigma profesionálních archeologů.



*Ministerstvo kultury
vrchní ředitel sekce ministra
Mgr. Milan Šupka*

V Praze dne 27. března 2008
Č. j.: 3019/2008

Vážený pane,

Ministerstvu kultury byla Úřadem vlády České republiky, oddělení styku s veřejností, se sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1 - Malá Strana, z důvodu věcné příslušnosti postoupena k přímému vyřízení Vaše stížnost na porušení maltské konvence „Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy“ pracovištěm Archeologického ústavu Akademie věd České republiky.

Ve své stížnosti uvádíte, že rekonstrukcí popisu cesty perských kupců na trhy Svatoplukova města a amatérskou leteckou archeologií z dálkově řízených modelů jste určil archeologicky zajímavá místa. Požadavek maltské konvence jako nálezce jste splnil písemným ohlášením na adresu odpovědných institucí, avšak s negativním výsledkem.

Z korespondence, přiložené k Vaší stížnosti vyplývá, že jste inicioval schůzku s ředitelem Archeologického ústavu AV ČR Brno, v.v.i., za účelem průzkumu předmětných lokalit, která se uskutečnila dne 21. 9. 2007. Archeologický ústav AV ČR Brno, v.v.i., se však dále k věci nevyjádřil.

Na základě Vaší stížnosti jsem pověřil prošetřením záležitosti věcně příslušný odbor Ministerstva kultury, který si vyžádal stanovisko ředitele Archeologického ústavu AV ČR Brno, v.v.i., ke skutečnostem, uvedeným ve Vaší stížnosti.

K této žádosti uvedl ředitel Archeologického ústavu AV ČR Brno, v.v.i., že negativní názor jím řízeného pracoviště na danou věc zůstává neměnný. Dále informoval Ministerstvo kultury o tom, že s Vámi v terénu prošel všechny lokality, považované z Vašeho pohledu za archeologicky zajímavé. Po tomto průzkumu dospěl, v souladu s názorem dalších kolegů, seznámených s věcí, k závěru, že předmětná místa a polohy jsou z archeologického hlediska sterilní, nepřesvědčivé a nelze je dávat do kontextu s interpretacemi uváděnými ve Vaší stížnosti.

Závěrem ředitel Archeologického ústavu AV ČR Brno, v.v.i., ujistil Ministerstvo kultury o tom, že celá situace je pečlivě monitorována a pokud by se vyskytly jakékoliv náznaky pozitivních archeologických skutečností, je jím řízené pracoviště připraveno seriózně je zhodnotit a řešit.

Lituji, že za této situace Vám nemohu podat příznivější informace a věřím, že i nadále se amatérskému průzkumu možných ohrožených archeologických lokalit budete se stejným zájmem věnovat.

S pozdravem

Vážený pan
Jan Galatik

696 01 Rohatec

Fotokopie: Úřad vlády ČR, Mgr. Jitka Vodrážková, oddělení styku s veřejností
Archeologický ústav AV ČR Brno, v.v.i., Doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.